

For

skellighed i supervision

Indtryk og tendenser fra den anden danske konference om supervision, som blev holdt på Københavns Universitet i oktober 2008

Supervision ■ Af Birgitte Petersen og Emma Beck

■ Supervision har en central plads i det psykologfaglige liv som en kerneydelse, mange psykologer leverer, samtidig med at det også er gennem supervision, at man kvalificerer sig karrieren igennem til at blive autoriseret, specialist og supervisor.

Men hvad forstår vi overhovedet med supervisionsbegrebet? Hvilke aspekter er afgørende for, at supervisionen bidrager til udvikling? Er der målbart udbytte for klienterne af, at vi får supervision?

Det var spørgsmål som disse, der 30.-31. oktober 2008 samlede godt 100 deltagere til den anden danske konference om supervision under overskriften ”Forskning og forskellighed i supervision”, som i år havde både danske, nordiske og internationale forskningsrepræsentationer og workshops på programmet.

Baggrunden for konferencen er en stigende interesse blandt psykologer herhjemme og internationalt for at tydeliggøre, afgrænse og styrke det psykologfaglige supervisionsfelt. I Danmark ses den stigende interesse desuden af

spejlet i det nyligt oprettede tværuniversitære forskningscenter Center for Supervision, der arrangerede konferencen, samt Selskab for Supervision under Dansk Psykolog Forening, der blev stiftet i forlængelse af konferencen.

Definition af supervisionsbegrebet

Den ene af hovedforedragsholderne, professor Sue Wheeler, University of Leicester, har i sin forskning fokuseret på at skabe et overblik over den eksisterende forskning på området. I ”The impact of clinical supervision” (2007) dokumenterer hun, at mens der foreligger adskillige bud på effekten af supervisionen, er der kun få af disse studier, der lever op til krav om pålidelighed i snæver videnskabelig forstand.

En anden overraskende opdagelse var, at kun en meget lille del af de eksisterende artikler om emnet havde en egentlig *definition* af supervision i deres behandling af emnet, hvilket gør det vanskeligt at vurdere, om supervision opfattes og defineres enslydende. Dette faktum besværliggør sammenligninger på tværs og kan gøre undersøgelsesresultaterne svære at gennemskue.

På den baggrund har Sue Wheeler som en del af sit arbejde i det britisk funderede *Supervision Practice Research Network* arbejdet med at skabe et internationalt netværk af supervisionsforskere, der kan samles om fælles forskningsprojekter – med mulighed for fælles definitioner og større samples. Mere specifikt går Wheelers egen forskningsinteresse i første omgang i retning af at se på, hvilken effekt supervisionen har for klientens udbytte af terapien.

Tre oplægsholdere, fra venstre Benedicte Schilling, Sue Wheeler og Helge Rønnestad.

> Et kvalitetsstempel

En anden vinkel, der kunne sætte supervision i fokus både forskningsmæssigt og fagpolitisk, var Benedicte Schillings læggen vægt på, at vi som psykologer tager vores faglighed i forhold til supervisionen op til overvejelse. Schilling påpegede, at "supervision" er et diffust begreb, som er i konstant bevægelse, og det er vigtigt, at vi som stand har en løbende opmærksomhed på at afklare, hvad der menes med begrebet. Ellers kan der ske en sammenblanding af forskellige læringskontekster – såsom undervisning, konsultation, coaching og supervision, som hver især har forskellige etiske og faglige fordringer. Som det ser ud i dag, lever Dansk Psykolog Forenings krav til specialist- og supervisoruddan-

nelser til fulde op til de statslige regulativer på området, og en af Schillings pointer var, at supervision i sig selv er blevet et kvalitetsstempel i forhold til andre faggrupper.

Et andet stort tema var relationen mellem supervisor og supervisand. Nich Ladany, Ph.D., Lehigh University, har forsket i, hvorfor kommunikation af vigtig information mellem supervisand og supervisor undertiden begrænses af begge parter. Ladany havde i sit indlæg den pointe, at supervisor skjuler mere for supervisor, end han afslører, hvilket besværliggør muligheden for at reflektere over eventuelle "pinlige" eller uhensigtsmæssige episoder. Fremadrettet ønsker Ladany at se på dynamikken heri i en ny undersøgelse om "*Embarrassing moments in supervision*".

FAKTA ■ Om Selskab for Supervision

Selskab for Supervision under Dansk Psykolog Forening er opstået på initiativ fra psykolog Benedicte Schilling og havde stiftende generalforsamling 31. oktober 2008. Aktuelt er 6 medlemmer valgt ind i bestyrelsen, som vil mødes i uge 4 i 2009. Her vil der blive udpeget en formand, og efterfølgende vil der blive udsendt brev om arrangementer i 2009 til selskabets medlemmer.

Ved årsskiftet havde selskabet 40 medlemmer. Er man interesseret i at blive medlem af selskabet, kan man skrive til jan.nielsen@psy.ku.dk.

Fra flere workshops på konferencen blev det påpeget, at supervisor-/supervisand-forholdet lægger grunden til den nødvendige refleksion over eget arbejdet, som er så centralt i supervisionen.

Professor Helge Rønnestad, Universitetet i Oslo, fokuserede på den angst, nyuddannede psykoterapeuter oplever, og hvad dette betyder for kvaliteten af psykoterapien. Rønnestad taler om dobbelttraumatisering, hvis der er tale om, at både klient- og supervisorforhold er konfliktuelle. Rønnestad pointerer vigtigheden af, at der i supervisionen skabes rum til at arbejde med dette tema, at supervisandens sårbarhed således kan bruges som styrke, og at supervisor er ansvarlig for at give konstruktiv feedback.

Dette understøttes af forskning af Haugaard Jacobsen & Tanggaard, som i en undersøgelse af "Begynderterapeutens oplevelse af god og dårlig supervision" finder, at begyndertapeuten ønsker sig struktur og støtte i supervisionen, tydelig ros og kritik samt anerkendelse af deres begyndende identitet som psykoterapeuter.

Behov for dansk forskning

Oplægsholderne beskæftigede sig næsten samstemmende med behovet for, at vi som faggruppe udvikler og kvalificerer supervisionsbegrebet gennem forskning for at sikre kvalitet og status fremover.

Helge Rønnestads tidligere nævnte oplæg tog udgangspunkt i den indtil dato måske allermest ambitiøse undersøgelse af supervision, "The International Study of the Development of Psychotherapists" (Rønnestad og Orlinsky, 2005). Der er tale om en igangværende multinational undersøgelse med 8.500 deltagere, som søger at råde bod på den manglende viden om betydningen af terapeuters egen personlige og professionelle udvikling. Undersøgelsen ser på, hvordan psykoterapeuter udvikler sig gennem deres karriere, hvad der er afgørende for denne udvikling, og hvor-

dan den personlige udvikling har indflydelse på terapeuters arbejde og personlige liv.

Undersøgelsen har indtil videre kun haft beskeden dansk deltagelse. Center for Supervision har imidlertid taget initiativ til at gennemføre undersøgelsen herhjemme med henblik på at få belyst de faktorer, der har medvirket til, at danske psykoterapeuter på forskellige karriereniveauer har erhvervet de færdigheder de har i dag.

Birgitte Petersen, cand.psych., Studielektor, Psykologi, Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet
Emma Beck, cand.psych., Institut for Psykologi, Københavns Universitet

LITTERATUR ■

Jacobsen, C.H.; Pedersen, L.T. (2007); Novice supervisee's experiences of what is good and bad psychotherapy supervision. I: Book of Abstracts: Society for Psychotherapy Research 38th International Meeting. Nordestedt, Tyskland.

Orlinsky, D.E. & Rønnestad, M.H. (2005). *How psychotherapists develop. A study of therapeutic work and professional development.* Washington, DC. American Psychological Association.

Wheeler, S. & Richards, K. (2007). *The impact of clinical supervision on counsellors and therapists, their practice and their clients: a systematic review of the literature.* British Association for Counselling & Psychotherapy.